

**ÚTMUTATÓ GYAKORLATI KÉPZÉSHEZ
CSECSEMŐ-ÉS KISGYERMEKNEVELŐ BA SZAK
NAPPALI ÉS LEVELEZŐ TAGOZATOS HALLGATÓK SZÁMÁRA
II.évfolyam-4.félév**

EGYÉNI GYAKORLAT IV. - Intézményen kívüli szakmai gyakorlat
kreditértéke: 2

Időkerete: 4 nap – bölcsőde (1 nap= 7 óra a mentorral megegyező műszakban);
+ 1 nap látogatás a Biztos Kezdet Gyerekházba

A gyakorlati képzés feladatai:

- A mentor tevékenységének megfigyelése által szerezzenek tapasztalatot arról, hogy az egész nap folyamán mely eljárásokkal lehet a gyermekek testi-lelki szükségleteit kielégíteni. Önálló gyakorlásra is kapjanak lehetőséget.
- A hallgatók próbálják ki önmagukat mentoruk szakmai irányításával az alapvető tevékenységek során a délelőtti és délutáni időszakban egyaránt: lehetőség szerint ismerjék meg a gyermekek szükségleteit, szokásrendszerét, a fürdőszobai gondozással, étkezéssel, öltözködéssel kapcsolatban, e területek feladatait irányítsák egyre önállóbban.
- A játéktevékenységbe való bekapcsolódás során ötletadással, szerepvállalással, a játék feltételeinek megteremtésével ösztönözzék a gyermekek játékát.
- Helyzeteknek, alkalmaknak megfelelően alkalmazzák a csoport által ismert ölbeli játékokat, verseket, mondókákat, meséket. Ezeket a helyzeteket reflexiók formájában rögzítik.
- A hallgatók figyeljék meg a mentor kisgyermeknevelő gyermeki tevékenységet szervező, irányító munkáját a környező világ tevékeny megismerésével kapcsolatban valamint a beszédfejlődés segítése és a bábjáték alkalmazásának területein. Feljegyzéseikben rögzítsenek ezekre való utalásokat reflexiók formájában.
- Kapcsolódjanak be a gyakorlat idejére eső ünnepek előkészítésébe: tervezés-szervezés. Ötleteikkel, saját elképzelésekkel, saját készítésű ajándékkal gazdagíthatják az ünnep élményszerűségét. Ezeket az eseményeket reflexiók formájában rögzítik, dokumentálják a gyerekek munkáival, fényképekkel.
- Egyre inkább alakuljon készség szintűvé az elméleti és gyakorlati ismeretek szintetizálása.
- ✓ **szülőcsoport beszélgetések kivitelezése, tartalma és jelentősége; részvétel és feljegyzés készítése szülőcsoportos beszélgetésről**
- ✓ **a szabad levegőn tartózkodás, udvari játéktevékenység és a hozzá kapcsolódó gondozási teendők megfigyelése**
- ✓ **két, eltérő korú és mozgás fejlettségű gyermek megfigyelése**
- ✓ **gyermekcsoport testi fejlődésére vonatkozó dokumentációjának tanulmányozása**
- ✓ **az alvás, pihenés jelentősége a gyermek életében**
- ✓ **ismerje meg a törzslap, a csoportnapló, a családi füzet vezetésének módját és értékelje ezek fontosságát.**

1. nap

A szabad levegőn tartózkodás, udvari játéktevékenység és a hozzá kapcsolódó gondozási teendők megfigyelése

A megfigyelés időtartama: $\frac{3}{4}$ 10 – $\frac{1}{2}$ 12-ig

A megfigyelési formája: 1 db jegyzőkönyv és elemzése,összegzése, reflexió a megadott szempontok szerint

Idő	Gyermek		Kisgyermeknevelő		Társkisgyermeknevelő	
	Kommunikációja	Tevékenysége	Kommunikációja	Tevékenysége	Kommunikációja	Tevékenysége

A táblázat időbeli bontása minimum 5 percenként vagy tevékenységváltáshoz kapcsolódva történjen. Rögzíteni a megfigyelt gyermek és a vele együtt készülődő gyermekek udvarra bocsájtását, a játékát és az ehhez kapcsolódó kommunikációt és tevékenységet kell. Kiemelt szempont a kisgyermeknevelő viselkedése és interakciója a gyermekekkel.

A megfigyelést követően a hallgató feladata a jegyzőkönyvben rögzítettek alapján történő elemzés, értékelés adott szempontok szerint.

Elemzési szempontok:

- hogyan történik az udvari tevékenység előkészítése (udvari játékok, gyermekek ruháinak, cipőinek előkészítése, pelenkázás, WC használat, stb...)
- az udvarra készülődés mozzanatai, folyamata:
 - csoportbontás, ahogyan a gyermekek a szobát elhagyják saját gondozónő, technikai dolgozó, stb...kíséretében
 - a gyermekek öltöztetésének helyszíne (fürdőszoba, átadó, előtér, stb...)
 - az egységen belül kialakult időbeosztás megfigyelése
 - a gyermekek szobai és udvari felügyeletének megoldása (technikai dolgozó, délutános gondozónő, bölcsődevezető, valaki, stb...)
- a gyermekek önállósulási törekvéseinek érvényesülése az öltözködés során (hogyan jelzi a gyermek az önállósodási igényét, a kisgyermeknevelő hogyan reagál az igényre, milyen önállósodási szinten van a megfigyelt gyermek, stb...)
- az öltözködés hangulata (a gyerekek örülnek, hogy kimehetnek, sírósak, nem segítenek, stb...)
- az előkészített udvari játékok megválogatásának aktuális szempontjai (korosztály, az évszak-időjárás, ill. a megfigyelt gyermek igényei, mozgásigény (a homokozó nincs nyitva, csak motorok vannak kikészítve, mert szemerkél az eső, stb...)
- az udvari tevékenység hangulata, elmélyültsége, játékformák előfordulása a megfigyelt gyermek illetve a csoport tekintetében
- a szabad levegőn tartózkodás időtartama a gyermek udvarra való kiérkezéstől az átadóba való beérkezésig),
- a beérkezés sorrendje az udvarról
- az öltözködést követő fürdőszobai tevékenységek (vetkőzés, WC, bili használat, pelenkacsere stb.)
- mennyi időt tölt a kisgyermeknevelő a megfigyelt gyermek gondozásával, ill. milyen tevékenységek előzik meg az ebédeltetést?

A válaszokat kb. 5 mondatban kell, kérdésenként kifejtetni

Összegzés:

- elegendő-e a napi levegőzéshez a kint töltött idő a gyermek életkorát és az évszakot figyelembe véve?
- milyen a gondozások hangulata? Örömet jelent-e az együttlét a gyermeknek és a gondozónőnek? Miből lehet ezt látni?
 - mennyi időt kell a gyermeknek várakozással (amikor a megfigyelt gyermeket nem gondozzák, ill. nem tud játszani) töltenie az egyes gondozási fázisok és játéktevékenységek között?
 - egyéb észrevételek

Írja le összegző, szakmaiságot tükröző benyomásait, reflexióit a megfigyeltekkel kapcsolatban.

2. nap

Két, eltérő korú és mozgás fejlettségű gyermek megfigyelése

A megfigyelés időtartama: 9⁴⁵ - 10⁴⁵ között legalább fél óra aktív mozgásos időszak

A megfigyelési formája: 2 db jegyzőkönyv a két gyermek megfigyelését külön jegyzőkönyvben kell rögzíteni. A jegyzőkönyv időbeli bontása minden mozgásforma váltáshoz kapcsolódjon

Idő	Gyermek	
	Játéka	A játékot kísérő mozgásformák

Rögzíteni a két gyermek kommunikációját és tevékenységeit, a kisgyermeknevelő tevékenységét és interakcióit kell.

Elemzési szempontok:

- sorolja fel a megfigyelt gyermekek hely-és helyzetváltoztató mozgásait (gurul, lépeget, jár, kúszik vagy hasra fordul, körbefordul a saját tengelye körül, guggolásból feláll....)
- sorolja fel, milyen tevékenységekhez, milyen mozgásforma társul (homokozás során guggol, motorozásnál lábával hajtja a motort,...)
- sorolja fel, a megfigyelhető nagymozgásait és finom mozgásait (pl. jár, fut, kezét nézi, ujjai közé tárgyat fog, ceruzával körkörös mozdulatot tesz,...stb)
- értékelje harmonikus-e a megfigyelt gyermekek mozgása
- hasonlítsa össze a két megfigyelt gyermek mozgásfejlődését, értékelje, hogy koruknak megfelelő-e?
- értékelje, hogy a tevékenységi formáknak megfelelő mozgást végez-e a gyermek? (térden állva tolja a biciklit, hason fekve homokozik....)
- a gondozónó milyen módon segíti a gyermek mozgástevékenységét? (segít a csúszdára felmászni, tolja a biciklin...)

A válaszokat kb. 5 mondatban kell kérdésenként kifejteni.

Összegzés:

- hogyan segítik a csoport játékeszközei és egyéb felszerelése a gyermek mozgásfejlődését? (különböző korosztálynak megfelelők a mozgásfejlesztő játékeszközök, megfelelő nagyságú tér van a szobában és a kertben is, időnként elrakja a gondozónó az elhagyott játékokat...)
- a csoport és a kert elrendezésének tudatossága, annak érdekében, hogy a gyermekek életkorának megfelelő mozgásfejlődést biztosítsa (elkerített szobasarok, tologató, húzogató játékok, bicikliző utak kijelölése, biztonságos mászóakák, változatos terep, változatos talaj...)
- vannak-e a csoportban az életkori sajátosságok általános jellemzőitől eltérő mozgású gyermekek? Véleménye szerint mi a kisgyermeknevelő teendője velük kapcsolatban? Hogyan segítheti a mozgásfejlődésüket?
- egyéb észrevételek

Írja le **összegző, szakmaiságot tükröző benyomásait, reflexióit** a megfigyelttel kapcsolatban.

3. nap

Egy gyermekcsoport testi fejlődésére vonatkozó dokumentációjának összehasonlítása az egyes gyermekek közötti különbségek megállapítása, elemzése. A kisgyermeknevelők által vezetett, a gyermek testi fejlődésének rögzítésére szolgáló dokumentáció áttekintése.

A megfigyelés formája: a gyermekcsoport testi fejlődésére vonatkozó adatait az alábbi **táblázat**ba rögzítse, az összehasonlítást és elemzést a táblázatban leírt adatok és elemzési szempontok alapján végezze. Tanulmányozza a megfigyelt gyermek saját percentil lapját is, összegezze azt írásban. A megadott szempontok összefoglalása **esszé formátumban**.

Név életkor- hónapos	Testsúly				Testhossz			
	Születési súly	Felvételi súly	I. negyedév státusza	II. Negyedév státusza	Születési hossz	Felvételi hossz	I. negyedév státusza	II. Negyedév státusza

Elemzési szempontok:

- foglalja össze, hogy a csoportba járó gyermekek korosztályára milyen fejlettségi mutatók az átlagosak.
- foglalja össze a bölcsőde feladatát a gyermekek testi fejlődésének elősegítésében az étkezéstől a szűréseken át az estleges terápiáig. (diétás étkezés biztosítása, orvosi vizsgálat során tapasztalt elváltozások felismerése, mozgás-pihenés, edzés, napirend - rendszeresség, stb.....)
- a percentil tábla adatai szerint a gyermekek mely fejlettségi sávba tartoznak?
- a gyermekek testi fejlődését milyen egyéb módon lehet nyomon követni a bölcsődében? (orvosi státus, fejkörfogat, mellkörfogat, fogazat stb...)
- foglalja össze azokat az okokat, amiért azonos korú gyermekek eltérő testi fejlődést mutatnak?
- gyűjtse össze, hogy a bölcsődében mely dokumentációk szolgálnak a gyermekek fejlődésének rögzítésére?
- foglalja össze a kisgyermeknevelő szerepét a gyermekek fejlődésének nyomon követésében.
- megfigyelt csoportban előforduló átlagostól eltérő fejlődést mutató gyermekek. A bölcsőde szakember gárdájának teendői (kisgyermeknevelő, orvos, élelmezésvezető...) a gyermekkel kapcsolatban

Írja le összegző, szakmaiságot tükröző benyomásait, reflexióit a megfigyelttel kapcsolatban.

A szülőcsoport beszélgetések kivitelezése, tartalma és jelentősége; részvétel és feljegyzés készítése szülőcsoportos beszélgetésről

a kisgyermeknevelő szakmai dokumentációjának megismerése: fejlődési napló, családi füzet vezetése a gyakorlatban, új tendenciák megismerése a dokumentáció vezetésével kapcsolatban.

Vezesse az átadó naplót/"a kisgyermeknevelő napi tevékenysége" táblázatot a megfigyelt gyermekről a gyakorlat ideje alatt.

Összefoglalás esszé formátumban

4. nap

Az alvás, pihenés jelentősége a gyermek életében, megszervezése a napirendi tevékenységek során

A megfigyelés formája: esszé

Rögzíteni kell az alvás, pihenés alkalmait a napirend szerint, az egyéni igények figyelembe vételével a megfigyelt gyermekkel kapcsolatban és a csoport vonatkozásában is.

Feladat: a megfigyelést követően a szempontok szerinti elemzés, értékelés.

Elemzési szempontok:

- Az alvás-pihenés alkalmi a napirend szerint
- a pihenés feltételeinek megteremtése a nap folyamán
- Az alvás-pihenés jelentősége a gyermek életében
- hogyan segíti a kisgyermeknevelő a gyermek önállóságának fejlődését gondozásnak ezen a területén
- hogyan veszi figyelembe a kisgyermeknevelő a gyermek egyéni sajátosságait
- milyen módon teremti meg a kisgyermeknevelő a pihenéshez szükséges nyugodt, derűs légkört

A válaszokat kb. 5 mondatban kell kérdésenként kifejteni.

Látogatás a Biztos Kezdet Gyerekházba

A megfigyelés formája: esszé

A Biztos Kezdet Gyerekház működésének, törvényi háttérének, a gyermekvédelmi rendszerben betöltött helyének megismerése. Az ellátásra vonatkozó jogszabályok, rendeletek ismertetése röviden.

A Biztos Kezdet Gyerekház működési dokumentációjának megismerése.

A Biztos Kezdet Gyerekház céljának, feladatának, szerkezeti felépítésének megismerése.

A Biztos Kezdet Gyerekház tárgyi feltételeinek, helyiségeinek, udvarának, étkeztetési és higiénés rendjének, a csoportszobák berendezésének megfigyelése.

A Biztos Kezdet Gyerekház személyi feltételeinek, a működtető(k), a kisegítő(k) és a támogató szakembere(k) munkájának megismerése.

A Biztos Kezdet Gyerekház működési rendjének megismerése. Időbeosztás, munkabeosztás jellemzése.

A Biztos Kezdet Gyerekház férőhelyszámának, a felvett gyermekek számának, a gyermekcsoport életkor szerinti megoszlásának megismerése.

A Biztos Kezdet Gyerekházba járó gyermekek életkorának, fiúk-lányok arányának, a csoportbeosztásnak, a csoportlétszámnak a megfigyelése. A gyermekcsoport napirendjének megismerése és megfigyelése összehasonlítása a bölcsődeivel.

Gyakorlat értékelése:

A megadott feladatok alapján a hallgatók részletes hospitálási naplót vezetnek.

A gyakorlat teljesítését az intézményvezető aláírásával és pecséttel hitelesíti a hospitálási naplóban és a megadott nyomtatványon. Ezen túl a hallgató gyakorlati munkáját a gyakorlatvezető szakember a gyakorlat teljesítését igazoló dokumentumon szöveges értékeléssel is minősíti. Az útmutató végén található táblázat segítséget nyújt a lehető legobjektívebb értékeléshez.

A gyakorlati képzést vezetőjének kell leadni a naplókat értékelésre legkésőbb

minden év június 10-ig.

A gyakorlati képzésvezető oktató is értékeli az elkészített dokumentációt.

A gyakorlati jegy e két értékelés alapján áll össze, e két értékelés adja majd az indexbe kerülő félévi zárást.

A félév teljesítmény értékelése

- ❖ **3 db a meghatározott témában elkészített jegyzőkönyv, és ennek összegzése a megadott szempontok alapján**
- ❖ **1 táblázat + esszé**
- ❖ **3db esszé**
- ❖

A minősítést ill. gyakorlati jegyet az indexbe a gyakorlati képzés vezetője írja be.

Gombkötő Sándorné
gyakorlati képzés vezetője

IGAZOLÁS

az egyéni gyakorlat teljesítéséről (4. félév)

Igazolom, hogy nappali/levelező* tagozatos, évfolyamos csecsemő- és kisgyermeknevelő szakos hallgató a tanév félévében a kötelező szakmai gyakorlatot teljesítette.

*a megfelelő aláhúzendő

A bölcsődei gyakorlat helye és ideje	Intézményvezető aláírása
Az intézmény neve: Az intézmény címe: Az intézményvezető neve: A mentor kisgyermeknevelő neve..... A gyakorlat ideje: p. h.

Értékelési szempontok:

A gyakorlati képzést irányító - mentor	A gyakorlati képzést vezető oktató
Jegyzőkönyv-udvari játék Tartalmi szempontok 7 pont→..... Formai szempontok 3 pont→.....	Jegyzőkönyv-udvari játék Tartalmi szempontok 7 pont→..... Formai szempontok 3 pont→.....
Jegyzőkönyv-mozgásfejlődés-típegő korú gyermek Tartalmi szempontok 7 pont→..... Formai szempontok 3 pont→.....	Jegyzőkönyv-mozgásfejlődés-típegő korú gyermek Tartalmi szempontok 7 pont→..... Formai szempontok 3 pont→.....
Jegyzőkönyv-mozgásfejlődés-nagycsoportos korú gyermek Tartalmi szempontok 7 pont→..... Formai szempontok 3 pont→.....	Jegyzőkönyv-mozgásfejlődés-nagycsoportos korú gyermek Tartalmi szempontok 7 pont→..... Formai szempontok 3 pont→.....
Táblázat+Esszé-a csoport testi fejlődése Tartalmi szempontok 7 pont→..... Formai szempontok 3 pont→.....	Táblázat+Esszé-a csoport testi fejlődése Tartalmi szempontok 7 pont→..... Formai szempontok 3 pont→.....
Esszé-szülőcsoportos beszélgetés-dokumentáció Tartalmi szempontok 7 pont→..... Formai szempontok 3 pont→.....	Esszé-szülőcsoportos beszélgetés-dokumentáció Tartalmi szempontok 7 pont→..... Formai szempontok 3 pont→.....
Esszé-alvás, pihenés Tartalmi szempontok 7 pont→..... Formai szempontok 3 pon→.....t	Esszé-alvás, pihenés Tartalmi szempontok 7 pont→..... Formai szempontok 3 pont→.....

<i>Esszé-Biztos Kezdet Gyerekház</i>	<i>Esszé-Biztos Kezdet Gyerekház</i>
Tartalmi szempontok 7 pont→.....	Tartalmi szempontok 7 pont→.....
Formai szempontok 3 pont→.....	Formai szempontok 3 pont→.....
összesenpont	összesenpont

Maximum 160 pont

- a) 85-100% elérése esetén jeles (5),
- b) 60-84% elérése esetén jó (4),
- c) 40-59% elérése esetén közepes (3),
- d) 25-39% elérése esetén elégséges (2),
- e) 0-24% elérése esetén elégtelen (1).

mentor kisgyermeknevelő
aláírása